

Seat No. : _____

AU-114

May-2016

B.A., Sem.-II

EC-I-112 : Economics

(Indian Economy-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ભારતીય અર્થકારણમાં નાના અને ગૃહઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ સમજાવી, તેની સમસ્યાઓ ઉકેલવા સરકારે લીધેલા પગલાંની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

- (a) રાષ્ટ્રીય આવકમાં ઉદ્યોગોનો હિસ્સો
(b) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન આંક એટલે શું ? ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન આંકની રચના અને તેમાં રહેલી મર્યાદાઓ જણાવો.

2. ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રની મર્યાદા અને યથાર્થતા ચર્ચો. 14

અથવા

- (a) ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખાનગીક્ષેત્રનું મહત્ત્વ ચર્ચો.
(b) ભારતમાં જાહેર તથા ખાનગીક્ષેત્રોના ઉદ્યોગોનો રાષ્ટ્રીય આવક તથા રોજગારીમાં ફાળો જણાવો.

3. ભારતીય અર્થતંત્રમાં સેવા ક્ષેત્રની ભૂમિકા ચર્ચો. 14

અથવા

ભારતમાં સંદેશા વ્યવહારના મુખ્ય સ્વરૂપો જણાવી, સંદેશા વ્યવહાર ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ જણાવો.

4. (a) અસંગઠિત કામદારોનું વર્ગીકરણ સમજાવો. 14

- (b) અસંગઠિત ક્ષેત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

અસંગઠિત શ્રમની મુશ્કેલીઓ જણાવી, તેમની સલામતી માટેના પગલાં સૂચવો.

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

14

- (1) નાના પાયાના એકમો માટે _____ રોકાણ મર્યાદા છે. (2 કરોડ, 3 કરોડ)
- (2) નાના ઉદ્યોગો માટેની પિતૃ સંસ્થા _____ છે.
(રિઝર્વ બેંક, ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા)
- (3) આંતરમાળખાના ઉદ્યોગો _____ છે. (બે, ત્રણ)
- (4) ભારતમાં રાષ્ટ્રીય આવકમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રનો ફાળો સેવા ક્ષેત્રના ફાળા કરતાં _____ છે.
(વધુ, ઓછો)
- (5) ભારતનું ખાનગીક્ષેત્ર, જાહેરક્ષેત્રની સરખામણીમાં _____ રોજગારી પૂરી પાડે છે.
(વધુ, ઓછી)
- (6) ભારતમાં 1951માં જાહેર સાહસોની સંખ્યા _____ એકમોની હતી. (5, 10)
- (7) સેવા ક્ષેત્ર _____ દેશોમાં વધુ મોટું હોય છે.
(ઓછા વિકસિત, વધુ વિકસિત)
- (8) ભારતીય રેલ્વે એશિયામાં _____ સ્થાન ધરાવે છે. (પ્રથમ, બીજું)
- (9) હવાઈ વ્યવહારની શરૂઆત _____ માં થઈ છે. (1920, 1947)
- (10) ભારતમાં મુખ્ય _____ બંદરો છે. (10, 11)
- (11) જળ વ્યવહારના _____ પ્રકારો છે. (બે, ત્રણ)
- (12) ભારતમાં અસંગઠિત ક્ષેત્ર, સંગઠિત ક્ષેત્ર કરતાં _____ રોજગારી પૂરી પાડે છે.
(વધુ, ઓછી)
- (13) “અસંગઠિત પ્રવૃત્તિઓ હમેશા ગેરકાયદેસર હોય છે.” આ વાક્ય _____.
(સાચું છે., ખોટું છે.)
- (14) ભારતમાં _____ માં લઘુત્તમ વેતન ધારો ઘડવામાં આવ્યો હતો. (1948, 1950)

Seat No. : _____

AU-114

May-2016

B.A., Sem.-II

EC-I-112 : Economics

(Indian Economy-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All question carry equal marks.

1. Explain the importance of small and cottage industries in the Indian economy and discuss the steps taken by the Government to solve these problems. **14**

OR

- (a) Share of Industries in National Income.
(b) What is industrial production index ? Describe the formation and the limitation of industrial. Production Index.

2. Discuss the significance and limitations of Public Sector in India. **14**

OR

- (a) Explain the importance of private sector in Indian economy.
(b) Give the contribution of public and private sector industries in National Income and employment generation in India.

3. Discuss the role of service sector in Indian economy. **14**

OR

State main forms of communication in India and describe the progress in the field of Communication.

4. (a) Explain the classification of labourers of unorganized sector. **14**
(b) Explain the importance of unorganized sector.

OR

What are the problems of unorganized labour ? Suggest some measures to improve their welfare condition.

5. Choose the correct option :

14

- (1) Investment limit for small scale unit is _____. (2 crore, 3 crore)
 - (2) _____ is the parent organization for small scale industries. (RBI, IDBI)
 - (3) Infrastructure industries are _____. (two, three)
 - (4) In India contribution of industrial sector in national income is _____ than that of the service sector. (higher, lower)
 - (5) Private sector in the India employed _____ people than the public sector. (more, lesser)
 - (6) The number of public sector unit in 1951 in India was _____. (5, 10)
 - (7) Service sector is larger in _____. (less developed countries, in developed countries)
 - (8) Indian railway possesses _____ rank in Asia. (First, Second)
 - (9) Air route in India was started in _____. (1920, 1947)
 - (10) There are _____ main ports in India. (10, 11)
 - (11) There are _____ the types of water ways. (Two, Three)
 - (12) Unorganized sector employs _____ workers than the organized sector in India. (more, less)
 - (13) “Unorganized sector activities are always illegal.” This statement is _____. (true, false)
 - (14) Minimum Wages Act in India was formed in _____. (1948, 1950)
-